

Kasteel Vuylcoop is gesticht in de 14e eeuw maar zeker is dit niet. De aangetroffen stenen maken eerdere datering onmogelijk. De huidige woontoren is het enige dat nog rest van het vroegere kasteel. De woontoren staat in het dorp Schalkwijk dat deel uit maakt van de gemeente Houten. De toren is gebouwd op een hoger stukje grond (Vuylkoop stroomrug) in de ontginningsgebieden van Tull en 't Waal en Schalkwijk. De rechthoekige toren van 7 bij 10 meter bestaat uit een bovengrondse kelder, met daarop twee verdiepingen en een zolder onder een zadeldak. Rond de toren is een gracht.

Het voormalige kasteel had enkele bijgebouwen en torens, hoe het er uit gezien heeft is niet bekend. In de loop van de eeuwen veranderde de woontoren van uiterlijk en werd het een kasteel. Er verschenen torens en een toegangsbrug over de gracht. Vuylcop had ook een omgrachte voorburcht, waarop een hofstede en bijgebouwen stonden. Wanneer dit precies gebeurde is onduidelijk, maar in 1538 werd Vuylcop als riddermatig erkend. Een teken dat het een serieus kasteel was.

In de 17e eeuw veranderde de toren nog al eens van vorm, en er werd een traptoren bijgebouwd. Door de extra verdieping die er op gebouwd was is de woontoren scheef gezakt en rond 1800 is de verdieping weer afgebroken. De woontoren is van 1969 tot 2003 fraai gerestaureerd.

De hereboerderij van deze hofstede is momenteel terug te vinden naast de woontoren. Dit zogenaamde "Huijs Vuylcop" bestond al in 1626 en uit afbeeldingen uit die tijd, zien we dat het onveranderd is gebleven. Het vermoeden bestaat dat de boerderij vooral later voor bewoning werd gebruikt, omdat de woontoren minder comfortabel was om in te wonen. Kasteel Vuylcop zou wel eens een van de oudste huizen van de gemeente Houten kunnen zijn.